

Asia: VN/17928/2024

Hallituksen esitysluonnos perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 29 pykälään koskien puhelimia ja muita mobiililaitteita?

Henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tarkoitettu käyttö ei riitä mainintana tässä pykälässä 29. Suomen Kuurosokeat ry esittää, että pykälään lisätään apuväline termi.

Vammaisen henkilön on voitava käyttää kännykkää tai mobiililaitetta apuvälineenä tai se liittyy jonkin toisen käytössä olevan apuvälineen käytettävyyteen.

Kuulonäkövammaisilla ja kuurosokeilla henkilöillä on käytössään paljon digitaalisia apuvälineitä, jotka eivät ole terveydenhuollollisessa tarkoituksessa käytössä. Esimerkiksi tiettyjen sisäkorvaistutteen prosessorien kaukosäädin on kännykässä ja sieltä pystyy myös seuraamaan prosessorin akun tilaa ja vaihtamaan tilaan sopivan kuunteluolosuhteen.

Kännykkä itsessään voi olla apuväline henkilölle, joka ei näe taululle tai heijastettavaan esitykseen. Mobiililaitteen sovellusten avulla kuulonäkövammaisen ja kuurosokea henkilö saa tietoa yhtäaikaisesti muiden kanssa.

Esimerkki 1: Be my eyes ja Seeing AI -sovellukset pystyvät puhumaan kuulonäkövammaiselle oppilaalle ääneen sen, mitä muut näkevät seinään heijastettuna. Ääni ei häiritse muita, sillä se striimataan bluetooth-yhteydellä henkilökohtaisiin kuulon apuvälineisiin.

Esimerkki 2: Kännykällä tai tabletilla otetaan kuva esityksestä, jotta pystyy suurentamaan kuvaa omalla laitteella ja näkemään sisällön. Tämä on tärkeää varsinkin diagrammeissa, kuvioissa tai muissa vaikeasti kuvailtavissa graafisissa esityksissä.

Kännykkä tai tabletti on monelle kuulonäkövammaiselle ja kuurosokealle henkilölle merkittävä tiedonsaannin väline.

Oppituntien välillä kännykkä voi olla viittomakieliselle kuulonäkövammaiselle tai kuurosokealle henkilölle ainoa mahdollisuus keskustella muiden koululaisten kanssa silloin, kun tulkki ei ole paikalla. Viittomakielen tulkkauspalvelu on tavallisesti käytössä vain oppituntien aikana.

Kuulonäkövammaisuus tai kuurosokeus on pysyvä tila. Lupa ja mahdollisuus henkilökohtaisten kännykän, tabletin tai muun yksilöllisen tarpeen mukaisen digitaalisen välineen käyttöön on sallittava pitkäaikaisesti ja pysyvästi kaikissa perusopetukseen liittyvissä tilanteissa.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 36 d pykälään koskien puhelimia ja muita mobiililaitteita?

-

Onko teillä muita huomioita puhelimia ja muita mobiililaitteita koskeviin ehdotuksiin?

-

Onko teillä lausuttavaa esityksen 41 a-d ja 42 d pykäliin koskien aluehallintovirastojen laillisuusvalvontaa?

-

Onko teillä muita huomioita aluehallintovirastojen laillisuusvalvontaa koskeviin ehdotuksiin?

-

Onko teillä lausuttavaa esityksen 2 pykälään koskien liikunnallisen elämäntavan lisäämistä esi- ja perusopetuksen tavoitteisiin?

-

Onko teillä muita huomioita liikunnallista elämäntapaa koskevaan ehdotukseen?

-

Onko teillä lausuttavaa perusopetuslain säädöshuoltoa koskeviin ehdotuksiin?

-

Kaaja Taru

Suomen Kuurosokeat ry - Vaikuttamisen ja oikeuksienvallvonnan työryhmä

